

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ได้พัฒนาขึ้นเป็นบริษัทระหว่างประเทศ (Multinational enterprise) โดยมีการดำเนินงานประสานกันในหลายประเทศ (วัฒนพร พึ่งบุญ ณ อยุธยา และ พิชราวลัย ชัยปาณี, 2531 : 1) จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจในประเทศต่าง ๆ และการขยายตัวของการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง บุคคลในสายอาชีพต่าง ๆ เช่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักวิชาการ นักกฎหมาย เป็นต้น ต่างเข้ามาเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์กับธุรกิจระหว่างประเทศ ธุรกิจระหว่างประเทศจึงถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ (โกศล ฉันทิกุล, 2537 : 9)

การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างยิ่ง เนื่องจากประเทศไทย จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ และธุรกิจระหว่างประเทศถือเป็นภาคหนึ่งที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจไทย (สุรัชย์ รัตนกิจตระกูล, 2536 : 3) อาจกล่าวได้ว่าตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นต้นมา ภาครัฐได้พยายามเร่งและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ลดการนำเข้าและขยายการส่งออก ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาคเอกชนหันมาประกอบธุรกิจเพื่อการส่งออกให้มากยิ่งขึ้น (อนุสรณ์ ลิ้มมณี, 2539 : 15) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ

กิจกรรมการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศมีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกับทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สมชาย ภาคภานุวิวัฒน์, 2538 : 28) ดังนั้น สารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถประกอบธุรกิจระหว่างประเทศจนประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้สารนิเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย เป็นเอกภาพ และมีความต่อเนื่องทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศสามารถกระทำได้สะดวกรวดเร็วเพิ่มทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากสารสนเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศจะมีความสำคัญต่อหน่วยงานภาคเอกชนในการประกอบกิจกรรมด้านธุรกิจระหว่างประเทศแล้ว หน่วยงานภาครัฐก็มีความต้องการใช้สารสนเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศในการกำหนดนโยบายหรือปฏิบัติงานในหน่วยราชการต่าง ๆ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศให้กับประชาชน ดังนั้น สารสนเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานและพัฒนาประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

จากความสำคัญและความต้องการใช้สารสนเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตจะมีขอบเขตเนื้อหาที่กว้างขวางมากตามลักษณะของกิจกรรมการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ เช่น เศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ การเงินระหว่างประเทศ การตลาดและประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศนั้น ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และลักษณะสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตออกมามีหลากหลายรูปแบบ เช่น ตำรา พจนานุกรม หนังสือทั่วไป หนังสือคู่มือ นามานุกรม วารสาร รายงานการประชุม รายงานสถิติ รายงานการวิจัย เป็นต้น

หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศเหล่านี้ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์ของการผลิตสิ่งพิมพ์อาจเพื่อใช้ภายในหน่วยงาน และเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน

สำหรับหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท สถาบันการเงิน สำนักพิมพ์ และหอการค้า เป็นต้น อาจมีวัตถุประสงค์ของการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อการค้า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือให้ความรู้แก่สมาชิก สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตส่วนใหญ่โดยหน่วยงานภาคเอกชนจะผลิตจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านวิชาการด้านการวิจัย และด้านการวางแผน

แม้ว่าจะมีการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศมากมายหลายรูปแบบ และกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตส่วนใหญ่ไม่มีความต่อเนื่องในการผลิต มีความซ้ำซ้อนกัน ขาดคู่มือชี้แนะในการค้นหาสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีสาเหตุสำคัญคือ ไม่มีการประสานงานกันในการจัดเก็บข้อมูล รูปแบบของข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ ระบบการจัดเก็บข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลยังไม่เป็นระบบและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ผู้ต้องการใช้สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศต้องประสบกับความยุ่งยากในการเข้าถึงข้อมูล (สมุทร รักจำรูญ, 2531 : ง)

นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การใช้สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศไม่แพร่หลาย เนื่องจากแหล่งสารนิเทศมีลักษณะกระจัดกระจาย (อัจฉรา จันทระฉาย, 2533 : 156) ผู้ต้องการใช้สารนิเทศไม่ทราบว่าจะค้นหาสารนิเทศหรือสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศได้จากที่ใดบ้าง ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานกลางที่กำหนดที่จัดเก็บและเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศอย่างเป็นระบบ ทำให้วิธีการที่จะได้มาซึ่งสารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศกลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การใช้สารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศอยู่ในแวดวงจำกัด

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยในด้านแหล่งผลิต เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และอายุของสิ่งพิมพ์ ในช่วงเวลา 15 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2525–2539 และศึกษาแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทยในด้านวัตถุประสงค์ของการผลิต รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ผลิต วิธีการเผยแพร่ และกลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางสำหรับห้องสมุด หรือศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในการจัดหาสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องการใช้สารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศ เมื่อทราบถึงแหล่งผลิต อันจะทำให้การใช้สารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศสามารถกระทำได้สะดวก และกว้างขวางยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ✦ 1. เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยตั้งแต่พ.ศ. 2525 จนถึง พ.ศ. 2539 ในด้านแหล่งผลิต เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และอายุของสิ่งพิมพ์
- 2. เพื่อศึกษาแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทย ในด้านวัตถุประสงค์ของการผลิต รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ผลิต วิธีการเผยแพร่ และกลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย

สมมุติฐานการวิจัย

1. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เป็นภาษาไทย อยู่ในรูปแบบรายงานการวิจัย และมีอายุในช่วงปีพ.ศ. 2535–2539
2. วัตถุประสงค์ของการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทยส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ
3. วิธีการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการแจกเป็นอภิธานนาการ
4. กลุ่มนักธุรกิจเป็นกลุ่มผู้ใช้เป้าหมายส่วนใหญ่ของการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทย โดยเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมจากแหล่งสารนิเทศในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 แห่ง ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ 35 แห่ง ได้แก่

หน่วยงานราชการ

1. ห้องสมุด กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
2. ห้องสมุด สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
3. กองบรรณสารและห้องสมุด กระทรวงการต่างประเทศ
4. ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. กองบริหารงานข้อมูล กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
6. ศูนย์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
7. ห้องสมุด กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
8. ห้องสมุดที่ศูนย์พาณิชย์ลักษณะ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
9. ศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
10. ห้องสมุด กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
11. ห้องสมุดมาตรฐาน ฝ่ายห้องสมุดและสารสนเทศ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
12. ห้องสมุด กองเผยแพร่และบริการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
สำนักงานกฤษฎีกา
13. ห้องสมุด กองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา
14. ห้องสมุด สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา

หน่วยงานราชการอิสระ

15. หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

16. ฝ่ายอำนวยความสะดวก ส่วนเลขานุการและประชาสัมพันธ์ ธนาคารเพื่อการส่งออกและ
นำเข้าแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง
17. ศูนย์เอกสารธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงการคลัง
18. ห้องสมุด ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง

19. ห้องสมุด ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กระทรวงการคลัง
20. ห้องสมุด ธนาคารออมสิน กระทรวงการคลัง
21. ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม
22. ศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

สถาบันการศึกษา

23. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
24. ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
25. ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
26. ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
27. ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
28. ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
29. สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
30. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
31. ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
32. ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
33. ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
34. ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
35. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หน่วยงานภาคเอกชน 15 แห่ง ได้แก่

มูลนิธิ

1. ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สถาบันการเงิน

2. ห้องสมุด บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
3. ห้องสมุด ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน)
4. ห้องสมุด ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
5. ห้องสมุด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
6. ห้องสมุด ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
7. ห้องสมุด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
8. ห้องสมุด ธนาคารไทยทุน จำกัด (มหาชน)

9. ห้องสมุด ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน)
10. ห้องสมุด ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
11. ห้องสมุด ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)
12. ห้องสมุด ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
13. ห้องสมุด ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)
14. ห้องสมุดและศูนย์ข้อมูล ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

หอการค้า

15. ศูนย์เอกสาร สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

2. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์จะครอบคลุมตั้งแต่ พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2539 ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 จุลสาร
- 2.2 หนังสือ
  - 2.2.1 ตำรา
  - 2.2.2 พจนานุกรม
  - 2.2.3 หนังสือคู่มือ
  - 2.2.4 หนังสือทั่วไป
- 2.3 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
  - 2.3.1 นามานุกรม
  - 2.3.2 รายงานการประชุม/สัมมนา
  - 2.3.3 รายงานประจำปี/หนังสือรายปี
  - 2.3.4 รายงานสถิติ
  - 2.3.5 วารสาร
- 2.4 รายงานการวิจัย

3. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่นำมาวิเคราะห์จะมีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศ โดยพิจารณาจากชื่อเรื่อง เนื้อหา นโยบาย และวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ ทั้งนี้สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่นำมาวิเคราะห์จะครอบคลุมเฉพาะสิ่งพิมพ์ด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมที่เกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศ โดยเป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษควบกัน และภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษควบกัน

4. การศึกษาแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ จะศึกษาจากแหล่งผลิตที่รวบรวมจากแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ โดยการส่งแบบสอบถามถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศตามหน่วยงานต้นสังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับขอบเขต ความหมาย และลักษณะของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจากเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่คาดว่าจะมีการจัดเก็บและเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจ ระหว่างประเทศจากนิตยสาร ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ คือ
  - 2.1 กรมประชาสัมพันธ์. กองข่าวต่างประเทศ. นามสงเคราะห์ส่วนราชการไทย 2538 (Thai government organizational directory). พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : กองข่าวต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์, 2538.
  - 2.2 คณะทำงานฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ในคณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. นิตยสารแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ (Information resources directory). ขอนแก่น : งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
  - 2.3 ศูนย์ประสานงานสารสนเทศสาขาเศรษฐศาสตร์. แหล่งสารสนเทศบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ในหน่วยงานสารสนเทศสาขาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานสารสนเทศสาขาเศรษฐศาสตร์, 2535.
  - 2.4 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สำนักบรรณสารการพัฒนา. ทำเนียบหน่วยงานศูนย์ประสานงานสารสนเทศสาขาสังคมศาสตร์ในระบบสารสนเทศทางวิชาการแห่งชาติ (Directory of the social science information network center in the Thai national information system). กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.
3. กำหนดขอบเขตรูปแบบของสิ่งพิมพ์และเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ
4. สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่
  - 4.1 แบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วยรายละเอียดทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ผู้แต่ง/ผู้รวบรวม/ผู้แปล ชื่อสิ่งพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ปีที่เริ่มออก ที่อยู่ของแหล่งผลิต (ถ้ามี) ประเภทของหน่วยงาน เนื้อหา ภาษา และรูปแบบของสิ่งพิมพ์
  - 4.2 แบบสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับแหล่งผลิต วัตถุประสงค์ของการผลิต รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ผลิต วิธีการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ และกลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย

5. ตรวจสอบรายละเอียดการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ และทดสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 5.1 นำรายละเอียดการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจระหว่างประเทศตรวจสอบ
- 5.2 นำแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ไปทดสอบโดยทดลองเก็บข้อมูลกับสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศรูปแบบละ 2 รายการ ที่สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 5.3 นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่
  - 5.3.1 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
  - 5.3.2 ส่วนเลขานุการและประชาสัมพันธ์ ฝ่ายอำนวยการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง
  - 5.3.3 กองบริหารงานข้อมูล กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
  - 5.3.4 ศูนย์สถิติการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
  - 5.3.5 กองเผยแพร่และบริการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี
  - 5.3.6 หน่วยข่าวสาร ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

6. ปรับปรุงรายละเอียดการแบ่งเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ และแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทย และแบบสอบถามแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยในส่วนที่บกพร่องเกี่ยวกับแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์

7. เก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ขั้นตอน คือ

- 7.1 นำแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยมาบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศตามแหล่งสารนิเทศที่กำหนดไว้ โดยใช้การสำรวจสิ่งพิมพ์และการใช้เครื่องมือช่วยค้น ได้แก่ บัตรเรื่อง บัตรผู้แต่ง และฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์
- 7.2 ส่งแบบสอบถามแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยให้กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 62 แห่ง แบ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ 28 แห่ง และหน่วยงานภาคเอกชน 34 แห่ง

8. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์และแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

9. รายงานผลการวิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดในการจัดหาและให้บริการสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทย
2. ได้บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2525 จนถึง พ.ศ. 2539
3. ทำให้ได้นามานุกรมแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ